

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI DERSİNİN ÖĞRENCİ KAZANIMLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

¹Uğur ŞENTÜRK, ¹Bilal ARAKOÇ, ¹Cevdet CENGİZ, ¹Şakir SERBES, ¹Zeynel DOHMAN, ¹Türkan SÖĞÜTÇÜ

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Çanakkale, Türkiye,

Özet

Bu araştırmanın amacı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokul, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği lisans 3. sınıf programında yer alan Topluma Hizmet Uygulamaları (THU) dersi kapsamında, 2013-2014 eğitim öğretim yılları arasında gerçekleştirilen projeler sonucunda öğrencilerde oluşan kazanımların neler olduğunu ortaya koymaktır. Bu doğrultuda 2013-2014 yılları arasında THU dersinde gerçekleştirilen projelere ilişkin dokümanlar çalışmanın amacı doğrultusunda incelenmiştir. Araştırma Nitel Araştırma Yöntemlerinden Durum Çalışması Yapılmıştır. Araştırmanın Çalışma Grubu 36 Öğrenci (16 Kız, 20 Erkek) 5-6 Kişilik 6 Grubun yürütmüş olduğu toplam 6 projedir. Araştırma Haftada 1saat Teorik 2 Saat Uygulama Olarak 14 Hafta Yürütülmüştür. Veri Toplama Aracı Olarak ÇOMÜ Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Bölümünün Yayınlamış Olduğu THU Dersi Yönergesinde Yer Alan “EK.7. Topluma Hizmet Uygulamaları (THU) Projeleri Değerlendirme Formu” kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise betimsel analiz kullanılmış ve elde edilen veriler tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Araştırmada Sonunda Öğretmen Adayları, 6 İlkokulda Projeyi Uygulamış ve Toplam 3000 İlkokul Öğrencisine Ulaşılmıştır. Uygulama Sonucunda Elde Edilen Kazanım İşbirliği İçinde Çalışma Yapmayı Öğrenmek Ve Durumsal Sorunlarla Karşılaştığında Problem Çözme Güçlerinin Artması, Ekip Arkadaşlarıyla Dayanışma Ve İşbirliği İçinde Çalışmanın Önemi Anladıkları, Projeleri Gerçekleştirirken Yaşadıkları En Önemli Sorunlar İse Hava Koşulları Nedeniyle Planlanan Etkinliklerde Gecikme Ve Planlanan Etkinlikleri Uygulamada Mekan Ve Malzeme Eksikliği Sonuçlarına Ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Beden Eğitimi, Topluma Hizmet Uygulamaları

Assessment of the Gains Obtained by Students from the Practices in Social Service Course in the Physical Training and Sports Department

Abstract

This study aims to show what gains students had as a result of the projects that were carried out in the 2013-2014 school year within the scope of the undergraduate 3rd grade Practices in Social Service (PSS) course in the Physical Training and Sports department of the High School of Physical Training and Sports, Çanakkale Onsekiz Mart University (ÇOMU). In this context, documents relating to the projects that were carried out in the SPSS course between the years of 2013 and 2014 were examined in accordance with the purpose of the study. A case study, as a qualitative method of research, was carried out. The study group of the research, which consisted of 36 students (16 females and 20 males) divided into 6 groups each consisting of 5-6 persons, performed a total of 6 PSS projects in 14 weeks based on 1 hour theory and 2 hours application per week. The “Appendix 7: Practices in Social Service (SPSS) projects evaluation form”, which is included in the PSS course directive published by the ÇOMU Physical Training and Sports Department, was applied to all of the students as a data collection tool. Descriptive analysis was used in the analysis of the data, and the data obtained were tabulated and interpreted. In the process of the research, candidate instructors applied the project in 6 primary schools and reached a total of 3000 primary school students. Gains that students had as a result of this implementation was about learning to work in cooperation, an increase in their capacity of solving situational problems that they encounter, and understanding the importance of acting and working together. It was determined that the most important problems experienced when carrying out the projects were delays in the scheduled activities due to adverse weather conditions and a lack of space and materials in the application of the scheduled activities.

Keywords: physical training, practices in social service course

---

**Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Topluma Hizmet Uygulamaları Dersinin Öğrenci Kazanımları Açısından Değerlendirilmesi.
13.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde “Poster Bildiri” olarak sunulmuştur. 7-9 Kasım 2014 Konya/Türkiye*

GİRİŞ

Günümüz toplumunda teknolojiye yaşanan baş döndürücü gelişmeler, çalışma koşulları, şehir hayatının getirdiği zorluklar, toplumdaki bireylerin birbirlerine olan duyarlılığını, hassasiyetini ve birlikte iş yapma yetisini kaybederek bireyselleşmelerine yol açmaktadır. Oysaki insan sevgisi, hoşgörü, dayanışma, birlikte iş yapma, yardımseverlik içinde yaşamakta olduğumuz köklü Anadolu kültürünün özünde var olan en temel değerlerdendir. Zira bu değerler insan olmanın gereği olup, insanı besleyen yaşamına anlam katan değerlerdendir. Bu değerleri yaşatmak için her birey üzerine düşen görev ve sorumlulukları elinden geldiğince yerine getirmeye çalışmalıdır. (Akçamete, 2006).

Bunun yanı sıra bu değerleri yaşatmaya katkıda bulunma hususunda kurum olarak üniversitelere önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Ancak, üniversitelerde eğitim ve öğretim faaliyetleri sadece bilim ve teknoloji alanında kullanılabilir bilginin üretimi ve aktarımı üzerine olmamalıdır. “Üniversiteler ürettikleri bilimsel yayınlar ve projelerle, yetiştirdikleri meslek elemanları ve her şeyden önemlisi toplumu ilgilendiren konularda görüş bildirerek ve uzmanlığını ortaya koyarak toplumun hizmetinde olan kurumlardır” (Uğurlu, 2011). Üniversitelerin bilimsel araştırma ve eğitim-öğretim işlevlerinin yanı sıra üstlendiği bir diğer temel görevin "topluma hizmet işlevi" olduğunu belirtmektedir. (Akçamete, 2006). Üniversitelerin "topluma hizmet işlevi"ni gerçekleştirmeye yönelik 2006 yılında Ankara Üniversitesi'nde yapılan “Eğitim Bilimleri Bakış Açısıyla Eğitim Fakülteleri ve Topluma Hizmet İşlevi” adlı çalıştay önemli adımlardandır (Elma C., Kesten A., Kiroglu K., Uzun E. M., Dicle A. N., Palavan Ö. 2010). Diğer önemli adım ise, 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Yüksek Öğretim Kurulu'nun (YÖK) Eğitim Fakültelerinde uygulamaya koyduğu Topluma Hizmet Uygulamaları (THU) adlı derstir.

Topluma Hizmet Uygulamaları dersinde, öğrencilerde toplumsal duyarlılık ve farkındalık; işbirliği, dayanışma, etkili iletişim ve özdeğerlendirme becerilerini destekleme; toplumsal sorumluluk bilinci ve özgüven oluşturma hedeflenir. Dersin içeriği; “topluma hizmet uygulamalarının önemi, toplumun güncel sorunlarını belirleme ve çözüm üretmeye yönelik projeler hazırlama, panel, konferans, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere izleyici, konuşmacı ya da düzenleyici olarak katılma, sosyal sorumluluk çerçevesinde çeşitli projelerde gönüllü olarak yer alma, topluma hizmet çalışmalarının okullarda uygulanmasına yönelik temel bilgi ve becerilerin kazanılması” dır (ÇOMÜ THU Yönergesi). Eğitim fakültelerinde düzenlenen paneller, konferanslar ve çeşitli etkinlikler ile öğretmen adayları çevrelerinde

yaşanan sorunları fark etme, bu sorunlara çözüm üretebilme, sosyal ilişki kurabilme ve geliştirebilme yetileri açısından dersin sağladığı katkılar çok önemlidir.

Son yıllarda gerek ülkemizde gerekse yurt dışında yapılan çalışmalarda (Allen, 1997; Owen, 2000; Çuhadar, 2008; Coşkun, 2009; Aksoy, Çetin, Sönmez, 2009; Sönmez, 2010) topluma hizmet uygulamalarının önemi ve duyarlı toplum yetiştirmede eğitim fakültelerinin görevi vurgulanmıştır. Bu uygulamalı ders aracılığıyla öğrenciler katılımcı yurttaşlık, toplumsal sorumluluk, dayanışma, çok kültürlülük gibi demokratik değerleri içselleştirecekler, hem de toplumsal ve eğitimsel sorunların çözümüne yönelik sorun tanımlama, çözüm yolları bulma, seçenekleri değerlendirme, sorumluluk alma, inisiyatif geliştirme ve işbirliği içinde çalışma gibi beceriler kazanacaklardır (Doğramacı, 2000; Erdem, 2005; Gürüz ve Diğerleri, 1994).

YÖK tarafından hazırlanan öğretmen yetiştiren kurumlardaki (Eğitim Fakülteleri ve BESYO) eğitim programlarında 2006-2007 öğretim yılından itibaren Topluma Hizmet Uygulamaları (THU) dersi uygulamaya konulmuş ve bu dersin amacı “toplumun güncel sorunlarını belirleme ve çözüm üretmeye yönelik projeler hazırlama; panel, konferans, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere izleyici, konuşmacı ya da düzenleyici olarak katılma; sosyal sorumluluk çerçevesinde çeşitli projelerde gönüllü olarak yer alma; topluma hizmet çalışmalarının okullarda uygulanmasına yönelik temel bilgi ve becerileri kazanma” (YÖK, 2007) olarak belirlenmiştir. İşte bu amaçla, üniversitelerin en önemli işlevlerinden biri olan topluma hizmet işlevinin, eğitim fakültelerinin de çağdaş ve bilimsel eğitimin sürdürülebilirliğini sağlama yolunda üstlenmesi gereken önemli görevlerinden biri olması, bu dersin öğretmen yetiştirme programı içinde yer almasına neden olmuştur. 2009 yılında yapılan “THU Ulusal Çalıştayı”nda dersin genel ilke ve uygulama esasları üzerinde çalışılmış ve bu ilkeler içerisinde THU dersinin proje tabanlı bir yaklaşımla tasarlanacağı belirtilmiştir. Eğitim Fakülteleri ve BESYO Beden Eğitimi Öğretmenliği bölümlerindeki programlarda okutulmaya başlanan 1 saat teorik, 2 saat uygulamadan oluşan 2 kredilik derste, öğretmen adaylarına toplumsal sorunlara karşı duyarlılık ve farkındalık geliştirilmesi (Tanrıseven, Üredi ve Yanpar Yelken, 2010) ve yaşanan bu sorunlara öğretmen adaylarının kendi alanlarına ait projeler üreterek çözüm yolları oluşturmalarını sağlama amaçlanmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında beden eğitimi öğretmenliği programlarında okutulan THU dersinin işlenişine ve yaşanan sorunlarına ait çalışmalar yapılması gerekliliği doğmuştur. Bu nedenle, gerçekleştirilen araştırmayla, sosyal yaşantının şekillendiricisi ve aydınlatıcısı olan öğretmenlik mesleğine aday beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin sosyal

problemlere karşı duyarlılıklarını geliştirerek, farklı sosyal, kültürel ve fiziksel problem grupları içinde olan kişi ve gruplara verdikleri hizmetler yoluyla edindikleri kazanımlar ve bu hizmetler esnasında karşılaştıkları problemler tespit edilmeye çalışılmıştır. Diğer yandan araştırma sonuçlarının THU dersinin belirlenen hedeflerine ne derece ulaşıldığı hakkında da bilgi verdiği düşünülmektedir.

Bu bağlamda çalışmada Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokul Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği lisans 3. Sınıf programında yer alan Topluma Hizmet Uygulamaları (THU) dersi kapsamında, 2013-2014 eğitim-öğretim yılları arasında gerçekleştirilen projeler sonucunda öğrencilerde oluşan kazanımların neler olduğunu ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. 2013-2014 eğitim-öğretim yılları arasında Topluma Hizmet Uygulamaları dersi kapsamında gerçekleştirilen projeler nelerdir?
2. Topluma Hizmet Uygulamaları dersi kapsamında gerçekleştirilen projeler sonucunda kazanılan öğrenim çıktıları nelerdir?

YÖNTEM

Bu çalışmada 2013-2014 yılları arasında eğitimde proje geliştirme dersi ile koordineli olarak yürütülen Topluma Hizmet Uygulamaları dersi kapsamında gerçekleştirilen projeler ve projelere ilişkin dokümanlar çalışmanın amacı doğrultusunda incelenmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yapılmıştır. Nitel durum çalışmalarının en temel özelliği “bir duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, süreçler vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır” (Yıldırım A., Simşek H. (2011). Araştırmanın çalışma grubu toplam 36 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen toplam 6 projedir. Proje gruplarında görev alan öğrenciler, sayısal dağılım bakımından farklılık göstermektedir.

Veri toplama aracı olarak ÇOMÜ Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokul Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünün derse ilişkin olarak yayınlamış olduğu THU yönerge http://besyo.comu.edu.tr/images/form/dosya/dosya_395570.pdf eklerinde yer alan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu form “Ek.7. Topluma hizmet uygulamaları (THU) projeleri değerlendirme formu” şeklinde yönergede yer almaktadır. Sonuç raporu hazırlama formu “grup değerlendirmesi” ve “bireysel değerlendirme” olmak üzere iki

bölümden oluşmaktadır. Çalışmada “bireysel değerlendirme” bölümünde yer alan üç soruya verilen yanıtlar değerlendirilmiştir. Bu sorular şunlardır:

1. Proje kapsamında etkinlikleri planlama ve uygulama aşamasında neler öğrendim? Bu etkinliklerin bana kattıkları nelerdir?
2. Proje kapsamında gerçekleştirdiğimiz çalışma ve etkinliklerde görev ve sorumluluklarımı ne kadar yerine getirebildim?
3. Proje kapsamında gerçekleştirdiğimiz çalışma ve etkinliklerde ekipteki diğer arkadaşlarım görev ve sorumluluklarını ne kadar yerine getirebildi?

Verilerin analizinde ise betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analizde “veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir” (YILDIRIM A., SİMŞEK H. (2011). Çalışmada her bir araştırma sorusundan elde edilen veriler sistematik ve açık bir biçimde betimlenmiş ve temalar ortaya çıkarılmıştır. Bu temalar anlaşılır bir dille ifade edilerek tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Tablo 1: Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi Kapsamında Gerçekleştirilen Projelere İlişkin Dağılım

<i>Proje No</i>	<i>Proje Adı</i>	<i>Projenin Amacı</i>	<i>Proje Ekibi</i>	<i>Öğretim Yılı</i>
1	“Spor ve sağlık için eğlenceli oyun alanları”	İlkokul öğrencilerine yönelik oyun kültürünün oluşturulması.	6	2013-2014
2	“Haydi bahçede oynayalım”	Oyun ve fiziki etkinlikler derslerinin amacına uygun yapılabilmesi için materyal oluşturması.	5	2013-2014
3	“Hep beraber oynamaya”	Teneffüs ve okul sonrası boş zamanlarında sağlıklı oyun alanlarının oluşturulması.	6	2013-2014
4	“Çocuklar yaşayarak büyüsün”	Hareket ederek sağlıklı bir şekilde büyümenin desteklenmesi.	7	2013-2014
5	“Sporla el ele sağlıklı nesillere”	İlkokul öğrencilerinde oyun yolu ile fiziki hareketliliği sağlanması	6	2013-2014
6	“Çocuklarla el ele”	Birlikte oyun oynama ve paylaşma birincilinin oluşturulması.	6	2013-2014

Tablo 1’de görüldüğü gibi çeşitli proje adı altında toplam 6 adet proje gerçekleştirilmiş ve bu projelerde toplam 36 öğrenci görev almıştır. Gerçekleştirilen projelerde özetle; “Spor ve sağlık için eğlenceli oyun alanları, Haydi bahçede oynayalım, Hep beraber oynamaya,

Çocuklar yaşayarak büyüsün, Sporla el ele sağlıklı nesillere, Çocuklarla el ele adlı projelerle İlkokul öğrencilerine yönelik oyun kültürünün oluşturulması ve Hareket ederek sağlıklı bir şekilde büyümenin desteklenmesi amacı ile projeler ele alınmıştır. Bünyesinde birbirinden çok farklı sorunları barındıran bu projelerle ilgili gerçekleştirilen projelerle, topluma önemli hizmet ve katkılar sağlandığı söylenebilir.

Tablo 2: Öğrencilerin “Proje kapsamındaki etkinliklerden neler öğrendim, projenin bana katkıları neler oldu?” Sorularına İlişkin Yanıtların Dağılımı

Proje kapsamında etkinlikleri planlama ve uygulama aşamasında neler öğrendim? Bu etkinliklerin bana kattıkları nelerdir?			
Öğrenci Kazanımları	E/ H	f	%
Ekip arkadaşlarımla dayanışma ve işbirliği içinde çalışmanın önemini anladım	E	30	83.33
	H	6	16.66
Her işi zamanında yaptığımda olumlu sonuç alabileceğimi öğrendim	E	28	77.77
	H	8	22.22
Planlı ve programlı çalışmanın önemini ve bu sayede her şeyi başarabileceğimi öğrendim	E	30	83.33
	H	6	16.66
Bir proje hazırlarken resmi kurumlarla nasıl yazışma ve görüşme yapılacağını öğrendim	E	20	55.56
	H	16	44.44
Bir topluluk karşısında kendimi ifade etmeyi öğrendim	E	30	83.33
	H	6	16.66
İçinde yaşadığım topluma karşı duyarlı bir birey olmam gerektiğini öğrendim	E	32	88.88
	H	4	11.11
Problemlili olan öğrencilere nasıl yardımcı olabileceğimi öğrendim	E	25	69.44
	H	11	30.56
Sosyal ilişkilerime olumlu değerler kazandırdı	E	32	88.88
	H	4	11.11
Önyargıları kırmanın ne kadar zor olduğunu öğrendim	E	20	55.56
	H	16	44.44
Çocukların ne kadar yetenekli olduğunu ve keşfedilmek istediklerini öğrendim	E	30	83.33
	H	6	16.66
Çocuklarla beraber çocuk olmayı öğrendim	E	32	88.88
	H	4	11.11
Çocukların etkinliklere ilgiyle katılımı beni mutlu etti	E	28	77.77
	H	8	22.22
Öğretim yöntemlerini nasıl kullanmam gerektiğini öğrendim	E	24	66.67
	H	12	33.33
Yaparak ve yaşayarak öğretim yöntemini öğrendim	E	28	77.77
	H	8	22.22
Öğrencilerin yaş ve algılama düzeylerine göre, nasıl yaklaşmam gerektiğini öğrendim	E	29	88.56
	H	7	19.44
Çocukların derse katılımlarını nasıl sağlayacağımı öğrendim	E	27	75.00
	H	9	25.00

Tablo 2’de “proje kapsamında etkinlikleri planlama ve uygulama aşamasında neler öğrendim? %83.33 oranında Ekip arkadaşlarımla dayanışma ve işbirliği içinde çalışmanın önemini anladım, %77.77 oranında Her işi zamanında yaptığımda olumlu sonuç alabileceğimi öğrendim, %83.33 oranında Planlı ve programlı çalışmanın önemini ve bu sayede her şeyi başarabileceğimi öğrendim, %55.56 oranında Bir proje hazırlarken resmi kurumlarla nasıl yazışma ve görüşme yapılacağını öğrendim, %83.33 oranında Bir topluluk karşısında kendimi ifade etmeyi öğrendim, %88.88 oranında İçinde yaşadığım topluma karşı duyarlı bir birey olmam gerektiğini öğrendim, %69.44 oranında Problemlili olan öğrencilere nasıl yardımcı olabileceğimi öğrendim, %88.88 oranında Sosyal ilişkilere olumlu değerler kazandırdı, %83.33 oranında Çocukların ne kadar yetenekli olduğunu ve keşfedilmek istediklerini öğrendim, %88.88 oranında Çocuklarla beraber çocuk olmayı öğrendim, %77.77 oranında Çocukların etkinliklere ilgiyle katılımı beni mutlu etti, yanıtlarını vermişlerdir.

THU dersinde, öğrencilerde toplumsal olaylara duyarlılık, işbirliği, dayanışma, etkili iletişim ve öz değerlendirme becerilerini destekleme, sorumluluk bilinci ve özgüven oluşturma hedeflenmektedir. Bulgulara bakıldığında bu hedeflerin yapılan projeler ile önemli ölçüde gerçekleştiği söylenebilir. Zira öğrenci kazanımlarına bakıldığında belirtilen her bir ifadenin THU dersinin hedefleri ile örtüştüğü söylenebilir.

Tablo 3: Öğrencilerin Projelerde Bireysel Olarak Görev ve Sorumluluklarını Yerine Getirme Durumlarına İlişkin Dağılım

<i>Proje kapsamında gerçekleştirdiğimiz çalışma ve etkinliklerde görev ve sorumluluklarımı ne kadar yerine getirebildim?</i>			
Öğrenci Kazanımları	E / H	f	%
Görev ve sorumluluklarımı yerine getirdim	E	20	55.56
	H	16	44.44
Her hafta proje ekibimin yanındaydım	E	28	77.77
	H	8	22.22
Elimden gelenin en iyisini yaptım	E	32	88.89
	H	4	11.11

Tablo 3’e bakıldığında, % 55.56 oranında öğrencilerin projelerde görev ve sorumluluklarını yerine getirme, % 77.77 oranında Her hafta proje ekibimin yanındaydım olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre öğrencinin grup içerisinde etkin bir şekilde görev alma ve aynı zamanda bu görev içerisinde kendini değerlendirme becerisini de kazandığı söylenebilir.

Bu doğrultuda THU dersinde öğrencilerde kazanılması beklenen farkındalık, işbirliği, dayanışma ve etkili iletişim hedeflerine büyük oranda ulaşıldığı söylenebilir.

Tablo 4: Proje Ekibindeki Tüm Öğrencilerin Görev ve Sorumluluklarını Yerine Getirme Durumlarına İlişkin Dağılım

<i>Proje kapsamında gerçekleştirdiğimiz çalışma ve etkinliklerde ekipteki diğer arkadaşlarımız görev ve sorumluluklarını ne kadar yerine getirebildi?</i>			
Öğrenci Kazanımları	E / H	f	%
Arkadaşlarımız üstlerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirdiler	E	26	72.22
	H	10	27.78
Bazı arkadaşlar yeterli şekilde çalışmaya katılmadı	E	22	61.11
	H	14	38.89

Tablo 4'e bakıldığında % 72.22 oranında Arkadaşlarımız üstlerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirdiler, Bu bulgu doğrultusunda, THU dersinde, öğrencilerde kazanılması beklenen toplumsal sorumluluk bilinci, duyarlılık, farkındalık, işbirliği, dayanışma, etkili iletişim, özgüven oluşturma hedeflerinin çok büyük bir oranda gerçekleştiği söylenebilir.

Tablo 5: Projelerin Hazırlanması ve Uygulanması Sürecinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Dağılım

<i>Projelerin Hazırlanması Sürecinde Yaşanan Sorunlar</i>			
Öğrenci Kazanımları	E / H	f	%
Öğrencilerin kendisinden kaynaklanan sorunlar	E	32	88.89
	H	4	11.11
Olanakların sınırlılığında kaynaklanan sorunlar	E	28	77.78
	H	8	22.22
Üniversite kurum koordinasyonsuzluğu	E	26	72.22
	H	10	27.78
Gidilen kurumlardan kaynaklanan sorunlar	E	22	61.11
	H	14	38.89
Diğer insanların ilgisizliğinden kaynaklanan sorunlar	E	20	55.56
	H	16	44.44
<i>Projenin Uygulanması Sürecinde Yaşanan Sorunların</i>			
Öğrenci Kazanımları	E / H	f	%
Olanakların sınırlılığında kaynaklanan sorunlar	E	34	94.44
	H	2	5.56
Öğrencilerin kendisinden kaynaklanan sorunlar	E	32	88.89
	H	4	11.11
Gidilen kurumlardan kaynaklanan sorunlar	E	30	83.33
	H	6	16.67
Üniversite kurum koordinasyonsuzluğu	E	28	77.78
	H	8	22.22
Diğer insanların ilgisizliğinden kaynaklanan sorunlar	E	24	66.67
	H	12	33.33

Tablo 5'e bakıldığında öğrencilerin Projelerin Hazırlanması Sürecinde Yaşanan Sorunların başında, % 88.89 oranında Öğrencilerin kendisinden kaynaklanan sorunlar (etkinlik plan, raporlarını hazırlama, bilgi eksiklikleri, fikir ayrılıkları ve organizasyon sorunları) yaşandığı belirtilmiştir. Önemli sorunlardan biriside % 77.78 oranında Olanakların sınırlılığından kaynaklanan sorunlar olduğu ile getirilmiştir. Projenin Uygulanması Sürecinde Yaşanan Sorunların başında %94.44 oranında Olanakların sınırlılığından kaynaklanan sorunlar, projenin gerçekleştirilmesinde zaman kaybına ve motivasyon düşüklüğüne neden olduğu belirtilmiştir. Diğer bir sorunda %88.89 oranında Öğrencilerin kendisinden kaynaklanan sorunlar olarak belirlenmiş, organizasyon becerisi, fikir ayrılıkları ve zamanın planlanması olarak belirlenmiştir.

SONUÇLAR

Araştırmada bulgular doğrultusunda;

1. THU dersi kapsamında toplam 6 adet proje gerçekleştirildiği ve bu projelerde toplam 36 öğrencinin görev aldığı,
2. Gerçekleştirilen projelerde özetle; Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü 3.sınıf öğrencilerinin Topluma Hizmet Uygulamaları dersi kapsamında “Oynayan Çocuk; Canlılığın ve Sevincin Sembolüdür.” sözünden hareketle organize ettiği “Çocuklar Yaşayarak Büyüsün” projesine katılarak ilkokul öğrencilerine oyun kültürünün kazandırılması ve oyun ve fiziki etkinlikler dersinin amacına ulaşmasına katkı sağlamaya yönelik konuların ele alındığı,
3. Öğrencilerin;
  - Ekip arkadaşlarıyla dayanışma ve işbirliği içinde çalışmanın önemini anladıkları,
  - Bir proje hazırlarken resmi kurumlarla nasıl yazışma ve görüşme yapılacağını öğrendikleri,
  - Çocukların yaş ve algılama düzeylerine göre nasıl yaklaşımları gerektiğini, derse katılımlarını nasıl sağlayacaklarını öğrendikleri,
  - Öğrencilere oyun kültürünü kazandırabileceklerini, engelli çocuklarında oyun yeteneği olduğunu ve keşfedilmek istediklerini
  - Eğitimde doğru yöntem seçmenin önemini, öğretim yöntemlerini nasıl kullanmaları gerektiğini, yaparak ve yaşayarak öğretim yöntemini öğrendikleri,
  - Yaşadıkları topluma karşı duyarlı bir birey olmaları gerektiği,
4. Öğrencilerin bireysel olarak projelerde görev ve sorumluluklarını yerine getirdikleri,
5. Proje ekibindeki diğer öğrencilerin de görev ve sorumluluklarını yerine getirdikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

ÖNERİLER

1. THU dersi kapsamında yapılan projeler içinde yaşanan il sınırlarında uygulanmaktadır. Bu doğrultuda il sınırları içerisinde bulunan kurumlar ihtiyaçları doğrultusunda üniversite

ile iletişim kurarak THU dersi amaçlarına hizmet eden projeler geliştirerek bu dersten faydalanabilirler.

2. Uygulanacak projelerin oluşum aşaması, resmi yazışma süreci ve uygulama boyutu için ayrılan bir dönemlik süre yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle ders süresinin iki döneme çıkartılması yararlı olabilir.
3. Topluma hizmet uygulamaları dersinin okul öncesi eğitimden itibaren her tür ve kademedeki eğitim kurumlarında verilerek, küçük yaşlardan itibaren bireylerde toplumsal duyarlılık bilincinin oluşması sağlanabilir.
4. Topluma hizmet uygulamaları dersinin sadece üçüncü sınıflarında değil, birinci sınıftan başlayarak verilmesi, öğretmen adaylarında toplumsal duyarlılığın geliştirilmesinde daha etkili olabilir.
5. Ders kapsamında oluşturulan uygulama gruplarında birden çok uygulama ve projeye yer verilerek, öğretmen adaylarının farklı yaş gruplarından insanlarla ve farklı kurumlarla etkileşimi sağlanabilir.
6. Ders uygulamalarının planlanması ve uygulama gruplarının oluşturulması aşamasında öğretmen adaylarının görüşlerine yer verilerek, daha verimli bir uygulama alanı ve çalışma ortamı oluşturulabilir.
7. Topluma hizmet uygulamaları dersinin içeriğinin ve işleyişinin zenginleştirilmesi yönünde daha kapsamlı akademik çalışmalar yapılarak, çalışmaların sonuçları yayınlar aracılığıyla paylaşılabilir.

KAYNAKLAR

AKÇAMETE G. (2006). Eğitim bilimleri bakış açısıyla eğitim fakülteleri ve topluma hizmet işlevi çalıştıy. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları. Yayın No: 200, Yayına Hazırlayan: Prof. Dr. Çağlayan Dinçer.

AKSOY B., ÇETİN T., SÖNMEZ Ö.F. (2009). Topluma Hizmet Uygulamaları. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

ALLEN R. (1997). School-based community service learning: developing civic commitment through action. *The Social Studies*, 88(5), 196.

COŞKUN H. (2009). Topluma hizmet uygulamaları. Ankara: Anı Yayıncılık.

ÇUHADAR A. (2008). Topluma hizmet uygulamaları aracılığı ile yurttaş öğretmen yetiştirmek. VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu.

DOĞRAMACI İ. (2000). Günümüzde Rektör Seçimi ve Atama Krizi (Türkiye’de ve Dünyada Yükseköğretim Yönetimine Bakış). Ankara: Meteksan.

GÜRÜZ K., ŞUHUBİ E. A. M., ŞENGÖR C., TÜRKER K. VE YURTSEVER E. (1994).Türkiye’de ve Dünyada Yükseköğretim, Bilim ve Teknoloji. İstanbul: Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD).

ELMA C., KESTEN A., KIROGLU K., UZUN E. M., DİCLE A. N., PALAVAN Ö. (2010). Öğretmen Adaylarının Topluma Hizmet Uygulamaları Dersine İlişkin Algıları.Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 16(2), 231-252.

ERDEM R. (2005). Üniversitenin var oluş nedenleri (üniversitenin misyonu), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 17, 75-86.

OWEN D. (2000). Service learning and political socialization. American Political Science Association, 33(3), 638.

UĞURLU Z. (2011). Öğretmen adaylarının topluma hizmet uygulamaları dersinin işleyiş süreci ve kazanımlarına ilişkin görüşleri. 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, (ss. 720-734).

YILDIRIM A., SİMŞEK H. (2011). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

http://besyo.comu.edu.tr/images/form/dosya/dosya_395570.pdf